

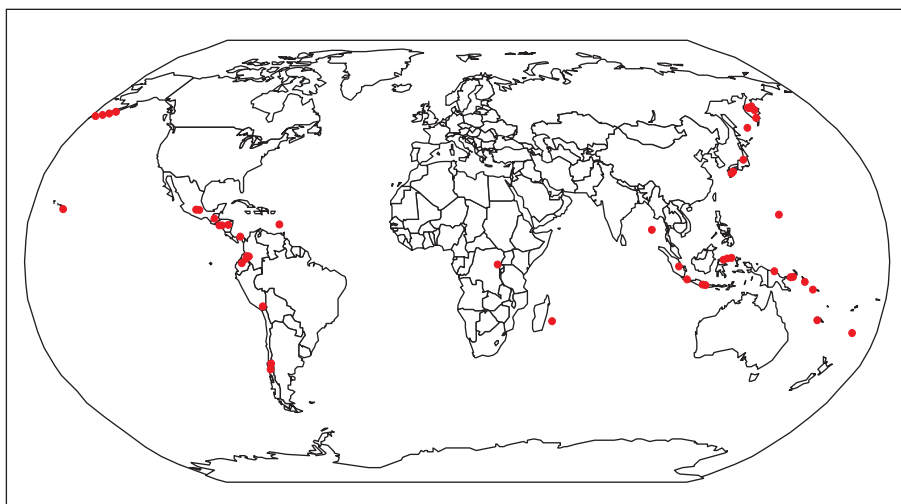
Vulkansk aktivitet - anden halvdel af 2009

Af geolog Susanne Plesner, *GeologiskNyt*

Vores ellers så trofaste europæiske vulkaner Etna og Stromboli har ikke gjort væsen nok af sig til at have fundet vej til den ugentlige opdatering fra USGS i andet halvår af 2009. Derimod har andre gamle kendinge som Mayon, Soufriere Hills og Nyamuragira repræsenterende tre forskellige dele af Verden, været relativt aktive.

Aktiviteten har blandt andet resulteret i evakueringer af en del mennesker, og Nyamuragira i den Demokratiske Republik Congo truer i skrivende stund dyrelivet i den nærliggende nationalpark Virunga.

Den seneste tids aktivitet fra Mayon, Soufriere Hills og Nyamuragira er beskrevet kort nedenfor.

Verdenskort, der med røde fyldte cirkler viser fordelingen af den vulkanske aktivitet de seneste seks måneder. (Grafik: Forfatteren)

Mayon

I første halvår af 2009 målte man forhøjet

seismisk aktivitet fra Mayon, hvilket fik igangsat målinger af højden af topområdet

Vulkansk aktivitet de sidste 6 måneder

Nordlige Stillehavsregion

Kilauea, Hawaii, USA
Redoubt, Alaska, USA
Shishaldin, Aleuterne, USA
Cleveland, Alaska
Pagan, Mariana Island
Suwanose-Jima, Ryukyu Øerne, Japan
Sakura-Jima, Kyushu, Japan
Ebeko, Paramushir Island
Karangetang, Indonesien
Dukono, Indonesien
IBU, Halmahera
Kolokol Group, Urup Islands
Mayon, Luzon, Filippinerne

Sydlig Stillehavsregion

Semeru, Java, Indonesien
Batu Tara, Indonesien
Krakatau, Indonesien
Rinjani, Indonesien
Dieng volcanic complex, Java, Indonesien
Slamet, Indonesien
Batur, Bali, Indonesien
Ambrym, Vanuatu
Bagana, Papua Ny Guinea

Rabaul, Papua Ny Guinea
Manam, Papua Ny Guinea
Sakar, Ny Guinea
Karkar, Ny Guinea
Langila, New Britain
Gaua, Banks Islands

Mellemamerika, Mexico og Vestindien

Concepción, Nicaragua
Arenal, Costa Rica
Poas, Costa Rica
Turrialba, Costa Rica
Colima, Mexico
Popocatepetl, Mexico
Fuego, Guatemala
Santa María, Guatemala
Pacaya, Guatemala
Soufriere Hills, Montserrat
San Cristobal, Nicaragua
San Miguel, El Salvador
San Vicente, El Salvador

Sydamerika

Tungurahua, Ecuador
Reventador, Ecuador

Sangay, Ecuador
Galeras, Colombia
Nevado del Huila, Colombia
Llaima, Chile
Chaiten, Chile
Ubinas, Peru

Rusland

Karymsky, Kamchatka
Shiveluch, Kamchatka
Benzymianny, Kamchatka
Kliuchevskoi, Kamchatka
Koryaksky, Kamchatka
Kizimen, Kamchatka
Sarychev Peak, Matua Island

Afrika & Mellemøsten

Nyamuragira, Demokratiske Republik Congo
Manda Hararo, Etiopien
Erta Ale, Etiopien

Indiske ocean

Piton de la Fournaise, Reunion
Barren Island, Andaman Islands, Indien

Erta Ale, som ligger i Etiopien, var ret aktiv i november og december. Dette foto er fra 2008. (Foto: Tom Pfeiffer)

hvidglødende masser. Her fandt man ud af, at de begyndende hævnings af området, som var blevet målt tidligere på året, var bibeholdt.

I august begynder man at registrere jord-skælv i området, og i september og oktober kommer der udbrud med damp og aske-eksplosioner til. I midten af november observerer man fra flere steder hvidglødende bjergartsfragmenter forlade topområdet af vulkanen og bevæge sig ned ad siderne. Det får myndighederne til at evakuere ca. 700 familier fra de berørte skrånninger.

Hyppeghed og styrke af eksplosioner og udbrud (herunder store emissioner af SO_2) intensiveres op gennem december måned frem til 20. december, hvor de første lavaf-ontæner ses fra toppen af vulkanen. Op mod 50.000 mennesker er nu evakueret og ad-

varselsniveauet hævet til 4 ud af 5 mulige. Udbruddene fortsætter frem til slutningen af december, hvor de langsomt aftager igen.

Soufriere Hills

I perioden fra oktober og frem til årets slutning har aktiviteten fra Soufriere Hills skiftet mellem, at der ikke er sket så meget over fredelige askeudbrud til pyroklastiske strømme, der er løbet ned langs vulkanens sider. En lavadome er desuden blevet dannet i vulkanens topkrater. I slutningen af december var askeudbruddene så voldsomme, at der faldt aske på flere andre af de Caribiske øer. 45 fly til og fra lufthavnen i Puerto Rico 400 km fra vulkanen måtte aflyses. Hverken lavastrømme eller pyroklastiske strømme er nået så langt, at evakueringer har været nødvendige.

Nyamuragira

Nyamuragira er en af Afrikas mest aktive vulkaner. Den 2. januar 2010 begyndte et udbrud fra en sprække på vulkanens SØ-side og dagen efter var en 15 m bred lavastrøm flydt 4,6 km ned mod Virunga National Park, der huser truede chimpanseer. Udbruddet startede med en stor eksplosion, hvorefter lavaen strømmede ud som fontæner og med efterfølgende lavastrømme.

Relevante links:

<http://www.volcano.si.edu/reports/usgs/index.cfm?content=archive>
<http://volcano.und.nodak.edu/>
<http://nwrota2009.blogspot.com/>